

Een succesvolle ondernemer wil zijn geboortestad Hindeloopen opstoten in de vaart der volkeren, maar niet iedereen zit op zijn ‘moderne’ plannen te wachten. Het historisch erfgoed van de stad mag niet worden verkwanseld. Zit het verleden de toekomst in de weg? Iepenloftspul *Niie Hylpen* gaat op zoek naar antwoorden.

THEATER

Bauke Boersma

De zomervakantie zit er zo goed als op, maar in Hindeloopen is het eind augustus op een doordeweekse dag nog gezellig druk. Toeristen slenteren langs de haven, werpen een blik op het IJsselmeer of nuttigen een drankje op een terras. Terwijl de vakantiegangers en dagjesmensen zich vermaken, vinden ter hoogte van het museum en de Grote Kerk voorbereidingen plaats voor *Niie Hylpen*, het iepenloftspul dat hier vanaf 10 september zal worden opgevoerd.

Te zien is er nog niks, maar theatermaker Pieter Stellingwerf (63) en de twee hoofdrolspelers – Theun Plantinga (42) en Lysbeth Welling (52) – repeteren alvast scènes op de locatie. Straks, vanaf de première, staat er een tribune op het talud van de dijk en is de straat afgezet. Het pleintje voor het museum en de kerk vormt dan 's avonds het decor van de voorstelling. „Dan sil de sfear komplete oars wêze”, blikt Welling vooruit. „Yn it tsjuster, mei ferljochting en laserprojekties op de muorre fan de tsjerke.”

Niie Hylpen – nieuw Hindeloopen – is een initiatief van BUOG, gespecialiseerd in theaterproducties en cultu-rele projecten waarin professionals en amateurs samenwerken. Stellingwerf schreef het stuk en doet de regie, Kees Botman is verantwoordelijk voor de vormgeving. Ze werken samen met Stichting Hylpen 800,

opgericht om te vieren dat Hindeloopen dit jaar 800 jaar stadsrechten heeft.

Stellingwerf en Botman merkten in de oriëntatiefase van het project dat veel plannen voor de Hylpen 800-viering geënt waren op de historie van de stad. „Hylpen hat fansels ek in soad skiednis: de gebouwen en de hûzen, de eigen taal, de skilderkeunst en de klederdracht, de folksdûns. Alles is kultuerhistoarje”, zegt Stellingwerf. „Mar wy tochten: as wy no ris foarút sjogge yn stee fan efterom. Wat sjogge wy dan? Wat kinne wy dan mei it ferline en de tradysjes?”

Samen met de jongerenwerker van de gemeente Súdwest-Fryslân organiseerden ze een avond voor de Hindelooper jeugd. Daar ging het over gaming, rap en spoken word. „Sa ûntstie it idee foar it ferhaal fan Niie Hylpen”, aldus Stellingwerf.

Game

Het verhaal draait om Jaring, gespeeld door Plantinga. Jaring is jaren geleden uit Hindeloopen vertrokken en heeft als ontwerper van games – interactieve spellen voor elektronische apparaten – fortuin gemaakt in de Verenigde Staten. Nu keert hij terug naar zijn geboortestad met het voornemen om de boel daar eens flink op te schudden. Jaring wil huizen en andere gebouwen opkopen en voor de kust een eiland aanleg-

Iepenloftspul 'Niie Hylpen': wat te doen met erfgoed en de liefde?

gen. Hij presenteert ook een plan om Hindeloopen tot onderwerp te maken van een game, een spel dat iedereen kan spelen, overal ter wereld.

Maar dat stuit op verzet, onder andere van Sjoukje, de directeur van het plaatselijke museum, een rol van Welling. De museumdirecteur, verklaart Welling, zegt dat mensen het historisch erfgoed moeten ruiken, voelen, op de plek zelf moeten ondergaan. „Dat botst dus mei it plan fan Jaring.”

Jarings plan zet de Hindelooper gemeenschap op scherp, aldus Stellingwerf. Jongeren zien er wel iets in. Via het spel wordt het historisch erfgoed immers 'in de tijd bevroren' en blijft het dus bestaan. Volgens oudere generaties doet het spel geen recht aan de traditie. Uiteindelijk, zegt de regisseur, pleit de voorstelling voor het koesteren van tradities, maar roept het ook op om vooruit te kijken, ruimte te maken voor nieuwe generaties, nieuwe ideeën.

Niie Hylpen draait niet alleen om de vraag hoe er moet worden omgegaan met het erfgoed, zegt Stellingwerf. „It is tagelyk in leafdesferhaal. Jaring en Sjoukje hawwe froeger namlik in relaasje hân en komme inoar no wer tsjin. Dat smyt hiel wat fragen op.”

Koren

Aan de voorstelling wordt meegewerkt door ruim zeventig mensen,

In Hindeloopen wordt vanaf 10 september het stuk *Niie Hylpen* opgevoerd. Op de foto Theun Plantinga (midden), tijdens een repetitie van de voorstelling. Foto: Simon Bleeker

.....^.....
As wy no ris foarút sjogge. Wat sjogge wy dan? Wat kinne wy dan mei it ferline en de tradysjes?

Pieter Stellingwerf

onder wie Jan Tekstra (muziek) en Janna Eijer (choreografie). Naast Plantinga en Welling bestaat de cast uit plaatselijke amateurspelers, een samenwerking die de hoofdrolspelers goed bevalt. „Ik fyn it te gek om oan sa'n mienskipprojekt mei te wurkjen”, zegt Plantinga. Af en toe geven hij en Welling een advies aan de medespelers, al staat het speelplezier voorop.

In de voorstelling is een rol weggelegd voor dansgroep Aald Hylpen en de koren Grietje Sprot, Auke Wybesz en de Bakhúster Heechjongers. „It wurdt in spektakel”, belooft Stellingwerf.

Niie Hylpen is tweetalig: Nederlands-Fries. Af en toe spreekt iemand een woordje Hylpers. Waarom niet meer? „Omdat wy graach wolle dat eltsenien it ferhaal folgje kin. Lang net eltsenien begrypt it Hylpers”, verklaart Stellingwerf de keus. „Theun en Lysbeth hawwe wol even yn it Hylpers repetearre, mar dat kaam dochs wat keunstmjittich oer. Doe hawwe wy foar de oare talen keazen, mei sa no en dan wat Hylpers der tuskentroch. Dat is foar dizze foarstelling it bêste, tinke wy.”

***Niie Hylpen*, bij het museum en de Grote Kerk, Hindeloopen. Van 10 tot en met 21 september. Meer info: www.BUOG.nl**